

Samenvatting

De gemeente heeft besloten per 1 oktober 2019 een maximale parkeerduur van 1 uur in te stellen voor (brom)fietsen in de fietsparkeervakken in de Helmstraat. Het college heeft in januari van dit jaar besloten tot de aanpak van de hotspots fietsparkeren in de Helmstraat en Kattenstraat. De fietsrekken in de Helmstraat zijn op 9 september verwijderd en er zijn fietsparkeervakken ingericht, specifiek bedoeld om de fietser die kort wil parkeren te faciliteren. Fietzers die langere tijd hun fiets willen stallen kunnen terecht in de stallingen aan de Markt of het Vrijthof. Net als in de stationsomgeving gebruiken we de 'drietrapsraket': voorlichting/communicatie, de inzet van fietscoaches en fietshandhaving. Met deze maatregelen en de fysieke aanpassing willen we de veiligheid en doorstroming op het trottoir verbeteren.

Beslispunten

1. Vaststellen van een onafgebroken stallingsduur van maximaal 1 uur op basis van APV artikel 5.1.11 lid 3 per 1-10-2019 voor (brom)fietsen in de openbare fietsparkeervakken aan de westzijde van Helmstraat.
2. Instemmen met de inzet van handhavende capaciteit op zowel foutparkeren buiten de aangewezen vakken als op het overschrijden van de maximale parkeerduur in de Helmstraat en de kosten die hiermee gemoeid zijn te dekken uit het budget aanpak hotspots.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 1 oktober 2019:

Portefeuillehouder gemachtigd tot afdoening.

Besluit portefeuillehouder d.d. 4 oktober 2019:

Nota is aangepast.

1. Aanleiding

Het fietsgebruik zien we de laatste jaren toenemen. Deze groei is gewenst maar stelt de stad voor een aantal nieuwe opgaven. De brede mobiliteitsaanpak inclusief de STOP (stappen, trappen, openbaar vervoer, personenauto) benadering is uitgewerkt in de omgevingsvisie. Op basis van de omgevingsvisie vindt een uitwerking plaats voor het onderdeel 'fiets'. In dit fietsplan wordt een onderzoek naar de realisatie van extra (bij voorkeur ondergrondse of inpandige) fietsstallingen in de binnenstad-west meegenomen. Deze ambitie vloeit rechtstreeks voort uit het coalitieakkoord. Dit moet er toe leiden dat in 2020 duidelijkheid wordt gegeven over de wijze waarop Maastricht de groeiende behoefte aan fietsstallingen aanpakt.

In de tussenliggende periode heeft de raad gevraagd om een aanpak van een aantal 'hotspots'. Doel is om de overlast te beperken op een aantal locaties waar fietsen hinderlijk staan geparkeerd. Het college heeft hier ook gevolg aan gegeven middels collegebesluit d.d. 22-1-2019. Voor de 'hotspot' Helmstraat is gekozen voor de inzet van de 'drietrapsraket' die ook in de stationsomgeving is ingezet. De drietrapsraket gaat uit van de opeenvolgende stappen 'informereren', 'aanspreken op gedrag' en 'handhaven'. Voor het onderdeel handhaven zijn aanvullende besluiten nodig. Daar gaat deze nota verder op in.

2. Context

Sinds 2007 is in delen van de binnenstad van Maastricht een fietsstallingsverbod van kracht. Dit betekent dat in principe fietsen niet buiten de stalling mogen worden neergezet.

In verschillende stappen is het handhavingsbeleid ten aanzien van het stallingsverbod gewijzigd. In de beginfase is na uitgebreide campagnes gestart met het verwijderen van 'wild' gestalde fietsen in de fietsparkeerverbodzone. Door de jaren heen is dit gewijzigd in een aanpak op een aantal destijds geldende 'hotspots'. Uiteindelijk is in 2012, naar aanleiding van een aantal voorvallen tijdens de uitvoering van de handhavingswerkzaamheden, op verzoek van de gemeenteraad afgesproken terughoudend om te gaan met het handhaven van verkeerd gestalde fietsen (fietsen buiten de rekken). Concreet betekent dit dat het team handhaven zich voornamelijk richt op het verwijderen van fietswrakken, weesfietsen en fietsen die leiden tot gevaarlijke situaties.

In het afgelopen jaar is het thema handhaving op 'wild' gestalde fietsen opnieuw op de agenda gekomen. Daarvoor zijn twee aanleidingen te noemen:

- de toename van het fietsgebruik in algemene zin waardoor de stallingsbehoefte toeneemt. Dit leidt ertoe dat op een aantal locaties de beschikbare stallingscapaciteit onvoldoende is en het

'wild' stallen groeit. Effect is dat het aantal klachten over hinderlijk gestalde fietsen toeneemt.

Vanuit deze problematiek is de vraag gesteld om een aanpak voor hotspots te formuleren. Voor de aanpak van de Helmstraat en de Kattenstraat is €70.000,- beschikbaar.

- de opening van de ondergrondse fietsstalling bij het station op 01-01-2018. De verwachting was bij opening dat het aantal 'wild' gestalde fietsen op maaiveld sterk zou worden teruggedrongen. In de praktijk bleek dat dit helaas geen vanzelfsprekendheid is. Daarom is besloten om in drie stappen het gewenste kwaliteitsbeeld (een plein 'vrij' van gestalde fietsen) na te streven. De eerste stap is de inzet op voorlichting en communicatie, de tweede stap is de inzet van fietscoaches en als sluitstuk zijn 'wild' gestalde fietsen verwijderd.

3. Gewenste situatie

Fietsparkeervakken

In diverse gesprekken met de omgeving is de huidige problematiek rondom de Helmstraat geëvalueerd en zijn mogelijke oplossingen afgewogen op haalbaarheid, kosten en effectiviteit. Uit alle maatregelen is naar voren gekomen dat de kansrijkste maatregel is om de fietsrekken te vervangen door fietsparkeervakken. Fietsparkeervakken zijn nieuw in Maastricht. In het land wordt deze methode wel al meer ingezet voor het scheiden van kort- en langparkeerders en zodoende meer ruimte te creëren bij kortparkeerbestemmingen. Daarnaast is gekozen voor inzet van de 'drietrapsraket', omdat het hier ook deels gaat om gedragsverandering. Daarvoor is een juiste wijze van communiceren met de gebruiker én ten slotte ook handhaving van belang. De uitvoering van deze maatregel is inmiddels in gang gezet. Een flyerteam van Maastricht Bereikbaar heeft fietsparkeerders in de periode 19-8-2019 – 8-9-2019 geïnformeerd over de aanstaande wijziging, alternatieve parkeerlocaties (bijv. Vrijthof en Markt) en het gewenste parkeergedrag rondom de Helmstraat. Op 9 september 2019 zijn de fietsrekken verwijderd en is het parkeervak ingericht. Aansluitend zijn de fietscoaches van Maastricht Bereikbaar gestart. Zij staan in de periode 9-9-2019 – 29-9-2019 ter plaatse om fietsers aan te spreken als zij hun fiets fout parkeren, maar ook te informeren over andere parkeermogelijkheden en de regelgeving ter plaatse.

Handhaving fietswrakken, weesfietsen en verkeerd gestalde fietsen

Het grootste knelpunt in de Helmstraat zijn de hinderlijk geparkeerde fietsen, welke de doorgang op het trottoir belemmeren en de uitgang van de Albert Heijn blokkeren. Dit is een knelpunt op het gebied van veiligheid en doorstroming. Fietsenstallingen worden ook vaak gebruikt als stalling voor weesfietsen en fietswrakken, waardoor veel stallingscapaciteit komt te vervallen. Door het wegnemen van de fietsrekken is de verwachting dat een groot deel van de langparkeerders een andere parkeerplek zal zoeken en er minder weesfietsen zullen overblijven.

Op grond van artikel 5.1.11, lid 1 van de APV is het al verboden om fietsen te stallen buiten de daarvoor aangewezen fietsparkeervoorzieningen (fietsparkeerverbodzone). Handhaven op fietsen buiten de aangewezen rekken of vakken is dus op basis van de APV al mogelijk. Omdat deze stallingslocaties echter specifiek bedoeld zijn om het kortparkeren te faciliteren, is het wenselijk ook een maximale parkeerduur te koppelen aan de fietsparkeervakken. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om in het kader van het beheer van de openbare ruimte op basis van de APV een maximale onafgebroken stallingsduur vast te stellen voor het stallen van fietsen in een aangewezen stallingsgebied. Het voorstel is om op basis van APV artikel 5.1.11, lid 3 met ingang van 1 oktober 2019 een onafgebroken stallingsduur van maximaal 1 uur toe te staan bij de openbare fietsparkeervakken aan de westelijke zijde van de Helmstraat, ter hoogte van de Albert Heijn.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

De verwachting is dat door het formaliseren van de maximale stallingsduur van 1 uur een grotere kans bestaat op gedragsverandering bij de gebruiker van de stallingsruimte. Door inzet van handhaving (de derde fase van de drietrapsraket) wordt de gewenste gedragswijziging bestendigd. Flyerteams en fietscoaches hebben de fietsparkeerders al voorbereid op deze wijziging. We verwachten dat de doorstroming en het veilig gebruik van de openbare ruimte in de Helmstraat toeneemt. Indien geen parkeerduurbepanking wordt toegepast kan handhaving onvoldoende effectief ingezet worden in het tegengaan van de verrommeling van de Helmstraat.

6. Personeel en organisatie

De inschatting is dat de aanscherping van de regels rondom het fietsparkeren in de Helmstraat ca. 350 uur inzet vraagt van team handhaven openbare ruimte. Deze inzet van handhaven wordt vergoed vanuit het budget van het project 'hotspots fietsparkeren'.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

De inschatting is dat de aanscherping van de regels rondom het fietsparkeren in de Helmstraat ca. 350 uur inzet van team handhaven openbare ruimte vraagt. Voor de benodigde inzet van handhaven is een bedrag van €25.000,-- gereserveerd binnen het budget van het project 'hotspots fietsparkeren'.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De afgelopen maanden heeft er diverse malen communicatie plaatsgevonden tussen de gemeente en belanghebbenden:

- overleg met ondernemers en buurtplatforms om het knelpunt in de Helmstraat te analyseren, oplossingsrichtingen te bespreken en af te wegen.
- bewonersbrieven met informatie over de voorgenomen maatregel in de directe omgeving van de Helmstraat;
- flyerteam en fietscoaches hebben gebruikers van de fietsstallingen in de Helmstraat actief geïnformeerd over het knelpunt, de (aanstaande) gewijzigde situatie, het gewenste gedrag en parkeeralternatieven.

11. Voorstel

1. Vaststellen van een onafgebroken stallingsduur van maximaal 1 uur op basis van APV artikel 5.1.11 lid 3 per 1-10-2019 voor (brom)fietsen in de openbare fietsparkeervakken aan de westzijde van Helmstraat.
2. Instemmen met de inzet van handhavende capaciteit op zowel foutparkeren buiten de aangewezen vakken als op het overschrijden van de maximale parkeerduur in de Helmstraat en de kosten die hiermee gemoeid zijn te dekken uit het budget aanpak hotspots.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dag van bekendmaking en publicatie. Geparkeerde fietsen krijgen een label en worden na 1 uur verwijderd en naar het depot gebracht aan de St. Gerardusweg. De maatregelen worden de komende 6 maanden gemonitord en aansluitend geëvalueerd, middels fietstellingen en gesprekken met in- en externe belanghebbenden.